

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa

Ad Mentem Præcipuorum Theologorum & Canonistarum, per Casus practicos exposita, nunc quartò ab ipso Authore revisa ... & in 4. Tomulos sic divisa, ut pro libitu in duas aut 4. Partes commodè compingi possit

Per XXXVI. Casus Exhibens Materiam de Conscientiâ, Legibus, Peccatis, Fide, Spe, Charitate, Jure & Justitiâ

Jansen, Leonard

Coloniæ Agrippinæ, 1752

VD18 13475452-001

Casus VIII. De distinctione peccatorum numerica.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39804

C A S U S VIII.

De distinctione peccatorum
numerica.

Habenius Pastor interrogatur 1. Unde dignoscendum an una vel plures sint malitia in uno Physicè actu? 2. Quot sint malitiae in actu diu continuato vel sapè repetito. 3. Quid de eo, qui diu persticit in voluntate occidendi, fornicandi &c. 4. Quot peccata admittat, qui plures scandalizat, in peccatum inducit &c. Quid de osculis, tactibus ante vel post fornicationem, ibid. 5. Quot peccata admittat, qui simul pluribus detrahit, maledicit, vel eidem plura infligit vulnera, plures contumelias, eandem falsitatem multis confirmat perjuriis. 6. Plures in statu disgratia absoluti, plures hostias consecrat, distribuit: 7. Eidem, vel distinctis imprecatur mala specie distincta, aut de iisdem gaudet. 8. Uno actu blasphemat in diversis materialiis, uno actu dubitat, vel negat plures articulos fidei; vel jurat plura falsa, &c. Pro resolut.

QUÆR. Quid circa numericam peccatorum distinctionem?

¶. Cùm non tantum species, sed & numerus peccatorum in confessione explicandus sit, ut claram est ex Trid. sup. cit. & in uno Physicè actu sapè reperiatur multiplex, in distinctis ècontra sapè unica malitia; hic indagandum est, unde dignosci debat numerica distinctio peccatorum; pro quo accipe sequentes duas regulas.

Prima. Tot sunt numero distincta peccata, etiam in uno eodemque Physicè actu, in quottendit objecta prohibita numero distincta, moraliter non unita: illa autem objecta dicuntur esse numero distincta,
& mo-

& moraliter non unita, quæ nec ex sua natura, ne
ex usu, aut prudente hominum judicio ordinantur
ad eundem finem, seu idem peccatum comple-
dum, ut si quis eodem actu intendat tres occidere
toti familiæ detrahere, sæpius fornicari, à pluribus
furari &c. Talis enim tot numero peccata admittit
quot sunt objecta seu homines cogniti, quos vult
occidere; vel quot sunt personæ in familiâ invin-
cibiliter non ignoratæ, quibus vult detrahere; quo
sunt, à quibus vult furari, quot sunt fornicationes
quas vult admirtere &c. Ratio est, quia hæc objecta
scilicet unum homicidium, una detractio, una for-
nicatio, unum furtum &c. non ordinantur ad com-
plendum aliud, sed quodlibet est in sua specie com-
pletum, & per quodlibet homicidium, quodlibet
furtum, vel detractionem lœduntur tot distincti
jura, quot sunt distincti homines, ergo etiam to-
committuntur peccata. Est *communis contra Layn*
bic c. 3. num. 2. Ratio regulæ est, quod malitia pec-
cati sumatur in ordine ad objectum difforme leg-
æternæ, vel rectæ rationi, ergo si idem actus habeat
plura objecta difformia, numero distincta, & mora-
liter non unita, plures habebit malitias numeri
distinctas, sicut habet plures specie malitias, si ha-
beat objecta specie morali distincta.

2. Secunda regula. *Toties peccata tam in-quam ex-
terna multiplicantur numero, quoties voluntas peccar-
di moraliter interrumpitur.* Prob. Nam quoties vo-
luntas peccandi moraliter interrumpitur, toties tol-
litur moralis unitas inter volitiones peccaminosæ
si autem tollitur moralis unitas inter volitiones
etiam tollitur unitas inter actus externos malos
quia hi malitiam suam habent à volitionibus, quibus
substant, ergo si hæc non maneant moraliter una, ne
actus externi tales manebunt. Voluntas autem

pecc

peccandi interrumpitur duobus præcipue modis;
imò Per retractationem & pœnitentiam; hinc
si retractes voluntatem occidendi, & nihilominus
mutata iterum mente occidas, & homicidium, &
intentionem occidendi, teneris in confessione ex-
primere tanquam duo distincta peccata, dicendo:
habui intentionem occidendi, & reassumptā vo-
luntate occidi.

2dū interrumpitur voluntas peccandi per vo-
luntariam cessationem ab actu, sic turpem compla-
centiam voluntariè deserens, & post resumens, duo
peccata committit; si verò cessatio sit involunta-
ria, v.g. quis intendit furari, & interim involuntariè
distrahitur, vel turbatur, & paulò pòst in eādem in-
tentione pergit, unum numero peccatum admittit,
nisi distractio, turbatio, vel oblivio durarent per
valde notabile tempus, v.g. per tres vel plures
menses; tunc enim oblivio prima censeretur mora-
liter interrupta. *Ex dictis*

Deduces seqq. 1. A longo tempore persistens in
voluntate se vindicandi, furandi &c. per se loquen-
do non satisfacit dicendo: tanto tempore fui in hac
vel illa peccaminosa intentione; sed, si recordari
possit, quoties ejus voluntatem reiterarit vel inter-
ruperit; item à quo personis se vindicare voluerit;
cum quot, & quibus fornicari intenderit, aut for-
nicatus fuerit; an cum voto astrictis, aut consan-
guineis, &c. hæc omnia clarè & distinctè in confes-
sione exprimere debet, tunc enim non tantùm erunt
numero, sed & specie distincta peccata, ut patet ex
cas. præc. Si quis verò post diligens examen, omnium
peccatorum in numero & specie recordari non
possit, sufficit dicere quoties circiter de die, septi-
manā, vel mense, hoc vel illo peccati genere

G

pec-

R. D. Jansen Theol. Moral. Tom. I.

peccare solitus fuerit. V. dicenda cas. 97. à n. 8.

4. 2. Qui plures scandalizat, vel inducit ad peccatum, debet explicare non tantum speciem peccati, ad quod induxit, ut de scandalo non tantum directo, sed & indirecto docent Laym. Bonasp. Ovied. Steph. t. 3. d. 3. n. 70. quia totum alterius peccatum ipsi est saltem interpretativè voluntarium, ut dicam cas. 19. n. 4. Sed, & quot personas induxerit, tot enim sunt numero distincta scandalata, item quales personas induxerit; persæpe enim qualitas persona novam peccati speciem adfert, ut dum Religiosus vel Conjugatus ad peccatum carnis inducitur; item si medium habeat distinctam malitiam à fine, v. g. per ebrietatem inducis ad fornicationem; & medium, & finem explicare debes, nisi medium ex natura rei, vel usu hominum ordinetur ad illud peccatum in suo genere complendum, ut si per turpia verba, tactus, amplexus, oscula &c. induxisti ad fornicationem; sola fornicatio secuta explicanda erit, quia reliqua ex se ordinantur ad copulam; ideoque cum eâ unum completum peccatum constituunt: aliud est de osculis, & tactibus copulam consequentibus, hæc enim, cum non referantur ad priorem, sed ad novam copulam, nec eam ex natura rei, sed ex malitia operantis consequantur, tanquam distincta peccata exprimenda sunt. Etsi oppositum etiam sit probabile, cò quod ejusmodi tactus & oscula copulam plerumque sequi soleant, ideoque explicata copulâ videantur & hæc sufficienter expressa. Renz hic a. 6. Sed quid si in tactibus, osculis &c. sistere volebat, & crescente libidine contra intentionem antecedentem sequatur copula? Tunc esse distincta peccata, & in confessione dicendum: tot dedi aut admissi turpia oscula, tactus &c. cum animo ultra non progrediendi, ex post mutato animo commisi.

for-

fornicationem : idem à potiori dicendum , si ex osculis vel tactibus, sequatur pollutio, sodomitia &c. hæc enim semper distinctè explicanda sunt.

3. Qui simul , vel successivè pluribus detrahit, 5.
maledicit, plures vulnerat &c. juxta communissimam tot admittit numero peccata , quot personas lædit, quia quælibet persona habet jus distinctum ab alia: quod si in eodem impetu iræ eidem personæ multa infligas vulnera aut contumelias , eum nominando surem , adulterum , homicidiam , aut eandem falsitatem multis confirmes juramentis &c. non est facile definire , an ununi, vel plura peccata admiseris, & per consequens , an satisfacias dicendo : proximum graviter vulneravi , graviter fui calumniatus, falsò juravi &c. vel econtrà debeas dicere, tot infixi vulnera , tot contumelias , toties juravi falsò &c. probabilius videtur cum Castrop. Mezg. & aliis, ejusmodi vulnera, contumelias, perjuria, eidem personæ ex eodem impetu iræ facta , esse tantum unum moraliter peccatum vulnerability , contumeliæ , perjurii , quia moraliter unituntur in eadem intentione circa idem objectum; & una vulneratio auget alteram in ratione ejusdem damni corporalis , sicut furta eidem circa idem tempus ex eadem intentione facta se mutuò augment in ratione unius damni temporalis ; & contumeliæ eodem impetu repetitæ augment eandem dehonorationem ; repetitio perjurii confirmat eandem falsitatem. Aliud est de tactibus turpibus, verbis, osculis, &c. ex eodem licet æstu libidinis subsecutivè factis, quia se invicem non complent , sed sunt omnino disparata , & quodlibet habet suam completam malitiam , nisi ordinentur & compleantur per copulam, tunc enim cum eâ unum peccatum constituunt , ut dixi supra.

4. Qui in statu disgratiæ plures absolvit, tot com- 6.
mittit

mittit numero peccata, quot personas absolvit, quis
tor conficit integrā, & completa Sacra menta Po-
nitentiæ. Est contra Sporer, &c alios. Si dicas. Ergo
consecranc plures hostias in statu disgratiæ tot com-
mittit peccata, quot sunt hostiæ; quia quælibet ho-
stia constituit distinctum Sacramentum; item plu-
ribus dispensans Eucharistiam in statu peccati mor-
talis, tot admittit peccata, quot sunt communican-
tes. *N. seq.* Et ad 1. dico: Quamvis plures hostiæ
consecratæ in facto esse, sint plura Sacra menta; in
fieri tamen prout substantiæ uni actioni consecrativæ
moraliter non distinguuntur; Ad 2. iterum *N. seq.*
Quia sicut distributio ciborum in eodem convivio
cenetur eadem, & non multiplex, sive uni sive plu-
ribus fiat, sic & distributio communionis; aliud est
de absolutione sacramentali, quæ se habet per mo-
dum sententiæ judicialis complentis judicium, ideo-
que tot sunt distincta & completa judicia sacra-
mentalia, quot sunt absolutiones: oppositum tamen
etiam est verè probabile, quia sicut est unum mora-
liter convivium, quamvis plures in eo reficiantur,
sic & videtur esse unum moraliter judicium, quam-
vis in eodem plures rei absolvantur.

7. 5. Qui imprecatur vel desiderat eidem mala (spe-
cie distincta, v.g. mortem spiritualem, & tempora-
lem, damnum in fama, fortunâ, corpore, committit
plura peccata specie distincta, intellige, si desideret
animo efficaci, id est, intendat, vel proponat alteri
ejusmodi mala inferre, vel desideret ab aliis inferti;
nam qui tantum inefficaciter vult, vel simpliciter
sibi complacet in variis alterius malis, ordinariè tan-
tum committit peccatum unius speciei, quia ple-
rumque sibi complacet in alterius malo, quatenus
alteri malum est, non autem ut tale malum est, ut
dicetur *cas. seq.* Si gaudeas de malo distinctorum
homini

hominum, vel uno actu odisti tres homines, tot sunt peccata quot sunt personæ, quia singulos quasi distinctim afficit tua mala voluntas.

6. Si quis uno actu blasphemet in distinctis materiis, unum tantum peccatum admittit, sicut si quis uni eodem actu in distinctis materiis detrahatur, aut contumelietur, *Dian. p. 3. t. 7. R. 163.* Idem est si quis uno actu dubitet, vel neget tres articulos Fidei, quia tres veritates negatæ videntur moraliter uniri in eodem actu, qui ideo solùm malus est, quia opponitur veracitati Dei revelantis: sicut qui uno actu jurat multa falsa, ideo unum peccatum tantum admissit, quia omnes istæ falsitates simul confirmantur eâdem Dei auctoritate.

Dices qui uno actu dicit Deum esse injustum & mendacem, laedit (idem est de homine) distincta Dei jura, & honores valde diversos, ergo & diversa admittit peccata. *R. 1mò retorq.* ergo qui ex cistâ Petri uno actu aufert gemmam & aurum, distincta committit peccata, quia laedit distincta jura Petri, ad gemmam scilicet & aurum, quod nemo admittit, *R. 2dò N. C.* Nam illa jura hîc solùm sunt materialiter, non verò in genere moris diversa, & si eut aurum & gemma referuntur ad easdem Petri divitias, sic Justitia & Veritas DEI, ad eundem supremum DEI honorem: Et si illa diversitas hîc attendi deberet, illi actus non numero, sed specie distinguerentur, nec sufficeret dicere in confessione; blasphemavi, vel graviter detraxi,

sed deberet addi in quâ materiâ,

quod est contra
communem.

8.